

TABOR* izhaja vsak dan, razven nedelje in praznikov, ob 18. uri. Datum naslednjega dne ter strošek mesečno po pošti K 20.—, za letošnje leto K 40.—, vključno s poštnimi stroški K 22.—, prejeti v upravi K 20.—, inšerati in dogovori.

Naročila se pri upravi TABORA* MARIBOR, Juričeva ulica št. 4.

Kupijica liceja 518

Ljubljana

BOR

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru, Juričeva ul. št. 4, I. nadstropje. Telefon intern. št. 298. UPRAVA se nahaja v Juričevi ulici št. 4, pritožbe, denno. Telefon št. 24. BHS poštnoštevilni znak št. 11.787.

Na naročila brez denarja ne odgovarjamo. — Rokopisi se ne vrnejo.

Leto: III.

Maribor, sobota 21. januarja 1922.

Številka: 17.

Naši mladini!

Najodločilnejša doba v življenju človeka pričenja nekako s 14 ter konča z dvajsetim, oziroma 24 letom. V tej dobi je človekova duša najbolj sprejemljiva; prevzema jo neodoljiva želja po sporazumu bistva življenja, po spoznanju kulturnih vrednot, po spoznanju svetovnih naziranj itd. Mlad človek posega po vsem, karkoli mu nudi odgovor na nemirna vprašanja, ki se porajajo v njem. Od tega, kjer jemlje odgovore na ta vprašanja in v kateri smeri se seznanja z javnim življenjem, je odvisno navadno tudi vse njegovo poznejše naziranje v zrelih letih. Iz tega se izčrpa, izkristalizira, njegovo svetovno naziranje. Ker pa je duša človeka v teh letih dostopna pred vsem za romantične, fantastične in visokodone, če zunanje vidike, ki so včasih, oziroma večiniokrat le lupina brez jedra, fraza brez globlje in resnične iskrene misli, je silno velika nevarnost, da se omami ob teh frazah in oslepi za resnico, izgubi oni globlji pogled. Kdor pade v teh letih v prepad te nevarnosti, se le težavo izkoplje iz nje tudi v poznejših letih. Kakor ostane celo ateistu neizbrisani spomin na one čase resnične pobožnosti, ko je kot dete za materjo čeljar prve molitvice k Bogu, tako ostane tudi spomin na one fraze in znamenje puhle in prazne fatamorgane, ob katerih se je naslajal v dovzetnih letih one mladosti, ko je prvič odprl oči in pogledal v svet z žejnim, vprašajočim pogledom.

Če bi bil naš šolski sistem drugačen, če bi se v šoli ne razmotrivala samo suha števila in suhoparne vede brez zveze z življenjem, ampak bi šola skrbela tudi za življensko vzgojo mladine, bi ji ne bila le nimbrijski lijak, ampak tudi skrbna in ljubeča mati, ki se ne briga le za to, koliko se nauči števil, imen, letnic, formul itd., ampak tudi za to, da ubere pravo pot v življenskem svetovnem naziranju, bi bilo v tem oziru vse drugače, ljudstvo bi od generacije do generacije korakalo naprej, enakomerno, stalno, ne le sunkoma, skakalo preko jarkov, ki ga včasih mesto naprej, potisnejo zopet daleč nazaj. Toda današnja naša šola ni taka in po njenem merodajnih krogov, ki so navedeni na kompromise med temo in lučjo, celo ne sme biti taka. Ona mora vsled teh kompromisov puščati mladino, da taplja sama po temi za lučjo.

Dandanes sije v temo mladine toliko luči, da je za mlado neizkušeno dušo težko presoditi, katera vodi do pravega cilja, katera je resnica in katera je lažnjiva »vešča plamenjoša«, ki zavablja ljudi v tolmunc, kakor pravi tako lepo naš Gregorčič. Kaj je bolj na ravne, kakor to, da mlada, romantična duša vzljubi ono, ki se sveti v najlepših barvah? Saj tudi roka lačnega najraje poseže po onem jabolku, ki je najbolj rdeče, čeprav je znotraj — črno. Toda pri jabolku je lahko, ker tu se pokaže njegova notranja črnot, že pri prvem vgrizu, pri luči ki sveti črno, v temo neznanja mladega človeka pa se spoznanje ne razkrije tako na-

Izjava nove francoske vlade.

Francija ne popusti v vprašanju odškodnine. — Odnosaji Francije do zaveznikov. — Mednarodna vprašanja. — Zaupnica Poincareu.

DKU Pariz, 19. jan. (Havas.) Danes je bila v parlamentu prečitana izjava nove Poincarejeve vlade v kateri se naglašajo prvi vrsti, da bo vodilo novo vlado stremiljenje po najožjem skupnem delu s parlamentom ter stremiljenje po ohranjanju pogodb izhajajočih iz mirovnih pogojev. Izjava opozarja na najnujnejše tekoče zadeve, kakor rešitev zakonskih predlogov, budžeta, nemške odškodnine, organizacije narodne obrambe, znižanje aktivne službene dobe za vojaške in na socialne institucije. Dalje opozarja na vsled težke finančne situacije neobhodno potrebne reforme. Francoska finančna kriza se bo dala rešiti samo tedaj, ako bo Nemčija popolnoma izpolnila svoje obveznosti glede odškodnin in reparacij. Bilo bi škandalozno in nečuvstvo zahtevati od Francije, ki je postala zmagovalka v boju, katerega ni sama zakrivila in v katerem ji je bilo popolnoma uničenih 10 departmajev, da pokrije neizmerno škodo, ki jo je vsled tega utrpela z novimi davčnimi obremenitvami svojih državljanov, ki so že itak toliko izgubili ter bili gospodarsko uničeni. Izjava se obrača dalje proti propagandi v inozemstvu, katera hoče orisati Francijo kot gojiteljico skritih in nečednih imperialističnih stremiljenj. Francija zahteva samo izpolnitev od Nemčije podpisanih mirovnih pogodb, poplačilo onega, kar ji pripada. V tem oziru Francija ne more in ne sme popustiti.

DKU Pariz, 19. jan. (Havas.) Vladna izjava naglašala nadalje, da je splošna obnova Evrope v neolčljivi zvezi z obnovo opustošenih pokrajin. Če v Franciji in Belgiji ostanejo porušene, se bodo dnujno razbili tudi poskusi obnovitve v drugih prizadetih deželah. Če Nemčija ne bo izpolnila svojih obveznosti, bo morala reparacijska komisija poseči po ostrajših ukrepah. Eden izmed prvih bo, ne glede

Vprašanje odbora za zunanje zadeve.

LDU Beograd, 19. januarja. V demokratskem klubu je bila danes razpravljena o vprašanju medparlamentarnega odbora za zunanje stvari. Do končnega zaključka v tem vprašanju ni prišlo. V klubu pa je večina za to, da se ustanovi medparlamentarni odbor za zunanje stvari, ki bo imel z vlado sodelovati v vprašanjih zunanje politike.

LDU Beograd, 19. januarja. Radikalni klub je imel snoči svojo sejo, na kateri so se razpravljala razna vprašanja, ki so na dnevnem redu. Najprej so razpravljali o odboru za zunanje stvari ter je klub po dokončani razpravi sklenil, da se zahteve raznih klubov po ustanovitvi medparlamentarnega odbora

Ratifikacija češko-poljske trgovske pogodbe.

DKU Praga, 18. januarja. Na današnji seji zunanjega odbora je bila sklenjena ratifikacija trgovske pogodbe, sklenjene dne 20. oktobra 1921 med Češkoslovaško in Poljsko v Varšavi. Ministrski predsednik dr. Beneš je na tozadevno vprašanje z nemške strani izjavil, da med Poljsko in Češkoslovaško ne obstoja nikakva vojaška pogodba.

na potrebno rubenje in poročstvo, po ostrena kontrola nemškega državnega budžeta, kontrola izdajanja novčanic in njih izvoza. Dokler ne bo Nemčija izvršila nadaljnjih pogojev versajlske mirovne pogodbe, zlasti onih o razoroženju in kaznovanju krivcev, bodo morale veljati vse sankcije brez izjeme in bo rok za izpraznitev levega brega Rene podaljšan. Poskrbeli bomo, da se lojalno sporazumemo z zavezniki in da se enkrat skupaj pretrgemo vsa vprašanja, ki jih hočemo brez zavlačevanja rešiti. Francija bo z vsemi simpatijami zasledovala napredek Male antante in bo podpirala tudi v bodoče Zvezo narodov. Kar se tiče konference v Genovi, bo vlada izrecno zahtevala, da se mora v njen program sprejeti določba, s katero bo prepovedana četudi indirektna debata o določbah mirovne pogodbe. Vlada ceni predlog o konsolidaciji mirovnega stanja, sklenila pa ga bo samo na podlagi popolne enakosti z Anglijo. — Francija se hoče sporazumeti z Italijo in Anglijo, da se odvrne nevarnostno vili sovražnosti med Grki in Turki, uveljavi angorska pogodba in vzpostavi na ta način pred vrati Evrope mir. Vlada bo skrbela, da ohrani še nadalje prijateljske odnose z narodi, ki so se borili na strani Francije, zlasti z Zedinjenimi državami ameriški, katerih sodelovanje je toliko pripomoglo k skupni zmagi in ki so podale na washingtonski konferenci jasen dokaz svojega plemenitega mišljenja. Vladna izjava končuje z apelom na zbornico, naj varuje pravice Francije. Izjava je bila sprejeta z velikanskim odobravanjem.

DKU Pariz, 19. jan. (Havas.) Po daljšem razgovoru Poincareja s posameznimi poslanci je zbornica sprejela Aragejev predlog dnevnega reda, s katerim se je Poincareju izrekla zaupnica s 472 proti 107 glasovom.

Demokrati in uradniško vprašanje.

LDU Beograd, 19. jan. Danes dopoldne je imel demokratski klub drugi sestanek, na katerem so razpravljali o uradniškem vprašanju. — Demokratje stoje na stališču, da se more izvesti redukcija uradništva, toda tako, da se sposobni in narodni uradniki pustijo v službi, kvalificirani in nekvalificirani, da se pa mora izvesti redukcija slabega uradništva, v prvi vrsti nenarodnega.

glo, kajti luč se odmika, korak za korakom, ostaja v vedno enaki oddaljenosti ter vleče onega, ki jo hoče doseči, vedno globlje v močvirje zablode.

Vsak človek ima svojo platformo, s katero gleda v življenje ter presoja njegove kulturne, umetniške, socialne, politične, verske in druge pojave. Toda dasiravno so te platforme vedno bolj subjektivne, so si v temeljih bistvih sorodne po skupinah. Tako imamo v filozofiji razne skupine ljudi, ki se v načinu svojega mišljenja, če na popolnoma pa vsaj v glavnem strinjajo; take skupine pa imamo tudi v umetnosti, v socializmu, v veroučeno, v politiki itd. Luči, ki sijejo v temo mladine so luči teh skupin. Katere so prave? Odgovor na to vprašanje ni lahek; za temelj pa naj služi primer o rdečem jabolku, ki je — črno. Na podlagi tega temelja se da brez velike pogreške določiti, da so tudi iste luči, ki svetijo v najbolj pisanih barvah in ki so radi tega najbolj vabljive — luči lažnjive fatamorgane, »vešča plamenjoša«.

V mladosti, ki namerjate svoje korake v življenje, varujte se teh luči, varujte se idej, ki so samo ideje in nič drugega, ki spremenjene v prakso pokažejo, da niso sposobne zanjo, da človeštvo ne morejo prinesiti ničesar, da mu pa lahko veliko škodujejo, ker mu ubijejo nešteto energij, ki bi se lahko porabile za drugo, plodonosno delo, ki se pa lahko uničijo brez haska. Da vas obvaruje pred temi zablodami, je demokratska organizacija v Mariboru ustanovila na svojem zadnjem sestanku tudi poseben mladinski odsek, ki bo v kratkem pričel s predavanji za mladino. Namen teh predavanj bo podajati mladini smernice za pot v življenje, za pot do lastnega, zdravega in solidnega naziranja o življenju in vseh njegovih pojavih.

Anonymous.

Zakaj se je dvignila češka krona?

Iz beograjske »Politike« povzamemo sledeča, razmotrivanja o napredovanju valutne sanacije v bratski češkoslovaški republiki:

Mi v skrbni čitamo borzna poročila, na češkoslovaškem pa vsi listi z upravičenim ponosom in navdušenjem slave zmagovalni pohod češkoslovaške krone, ki je zadnje štiri tedne pokazala krasen napredek. V začetku novembra 1. l. je češka krona notirala v Švici okoli 5, začetkom januarja t. l. se je dvignila na 8 švicarskih frankov za 100 čl. K. Lahko bomo razumeli, kaj pomeni ta skok, če pomislimo, da velja 1 švicarski frank 14 dinarjev. Da bomo spoznali, kaj pomeni ta napredek češke krone za naš dinar, konstatirajmo, da 100 čeških kron velja danes v Beogradu 122 dinarjev (po kurzu z dne 16. t. m.), dočim so veljale pred enim letom 45 dinarjev, a pred pol letom samo 50 dinarjev.

Češkoslovaška krona se je dvignila samo zaradi tega, ker je vlada vodila ozno trgovinsko in finančno politiko.

ki je šla za tem, da uvede ravnotežje v zunanji trgovini in ravnotežje v državnem budžetu.

Čehi so n. pr. racijonirali porabo sladkorja v državi, samo da so lahko izvažali kar največ v inozemstvo. Doma ga je primanjkovalo, a država ga je izvažala. Posledica pa je bila ta, da so imeli Čehi že lansko leto aktivno trgovsko bilanco.

Ravnotežje v državnem budžetu so dosegli za vse redne izdatke. Res je, da so izredni izdatki pokrijejo s posojili, a temu ne moremo prigovarjati. Treba pa je poudariti, da so bili Čehi jako energični. Razpisali so notranja posojila, a ne prostovoljna, temveč prisiljena. Posebno pozornost so posvečali pazljivosti, da bi se ne izdajale novčnice brez trgovskega kritja. To je bilo eno izmed vodilnih načel finančnega ministra g. Novaka. Bivši ravnatelj češke Narodne banke g. Novak ni parlamentarec, marveč finančni strokovnjak. Samo na ta način si lahko razlagamo njegovo odločnost pri povečanju davčnih dohodkov in v izvajanju državne štedljivosti. Dosegel je, da so bili votirani celo nekateri zakoni o znižanju uradniških plač. Na povzemanje plač ni več upati. V nekem nedavnem intervjuju je izjavil, da je po njegovem mnenju bolje, če se v češki finančni politiki postopa s skrajno previdnostjo, kakor pa če se udaja četudi zmernemu optimizmu. Tako bomo razumeli tudi to, da se je znesek v obtožbu se nahajajočih novčanic v prošlem letu povečal samo za 9 odstotkov. Pri nas je iznašalo to povečanje 26 odstotkov. Predvsem je pa treba poudariti: Na Češkoslovaškem emisijska (narodna) banka ni zasebno podjetje kot pri nas, marveč državna institucija, pravzaprav oddelek ministrstva financ, pa je kljub temu pokazala nasproti zahtevam finančnega ministra mnogo več samostojnosti in odpora, kakor ga je pokazala naša Narodna banka v Beogradu. Četudi trde, da je češkoslovaška krona prenapeto dosegla ta uspeh, da uspeh ni v pravičnem razmerju in da ima morda nekaj zaslug tudi spekulacija, pa da bo vsled tega nastopila reakcija v nasprotnem smislu — vendar je ta uspeh dejstvo, ki obstoja in nam

Rabindranath Tagore:

Moja šola.

Ko sem bil star štirideset let sem ustvaril šolo v Bengaliji. Kdo bi pričakoval to od mene, ki sem vse svoje življenje koval samo verze. Vsi so menili, da ta šola ne bo ravno vzor šole, da pa bo gotovo nekaj novega, ker jo je ustanovil človek brez vsake izkušnje na tem polju.

Človeku bi se morala nuditi v otroških letih priložnost, da vživa življenje v polni meri. Mlada duša naj čuti, da je rojena za človeški svet, ki živi v soglasju z obdajajočo ga naravo. In ravno to spregledavajo naše šole. S silo iztrgajo otroka iz sveta, ki je poln čudovitega delovanja božjega, poln namiga vanj na osebno življenje. Današnje šole je tovarna, ki si prizadeva ustvarjati blago, kolikor mogoče po onem kopitu. Potegnili si je ravno črto po povprečni meri in tej črti sledi, ko koplje rove pouka. Toda življenje se ne drži te ravne črte. Privoščji si včasih skoke iz ravne poti in to je velik greh v očeh današnjih šolskih voditeljev. Po mnenju današnje šole je življenje le popolno, če se zahmore ž njim ravnati kot da je mrtvo, takšno, da se da poljubno s metrično razdeliti. To je bil vzrok moje nezadovoljnosti, ko so me poslali v šolo. Nenadoma je izginil svet okoli mene in se umaknil lesenim klopem in ravnim stenam, ki so s praznim pogledom slepega strmele vame. Šolski vodja me ni uslišal — ministrstva za uk se ni vprašalo za svet, ko sem zagledal v svet. — Pa to vendar ni vzrok, da se

ne preostaja nič drugega kot da ga pokažemo kot vzgled. Češkoslovaška krona je znatno boljša kot naš dinar; ona je petkrat boljša kakor njena posestrima — jugoslov. krona. To je fakt, pred katerim se moramo ustaviti in se zamisliti vanj!

Zunanje in notranje razmere Češkoslovaške niso mnogo boljše, če niso še slabše, kakor naše. To tedaj kaže, da so naše napake v trgovinski, finančni in prometni politiki zelo, zelo velike!

Svobodna država Irska.

Izza večstoletne borbe med Angleži in Irce je napočil dan, ko je slabejši zmagal nad močnejšim; dan, ko si je v zeleni Irski oddahnil marsikateri v borbi vzrasli in v borbi ostareli brambovec, dan osvobojenja! Formalno se je to osvobojenje izvršilo minulo soboto, ko je južnirski parlament ratificiral sporazum med Irsko in Anglijo. Se v zadnjem trenutku je hotel bojoviti revolucionarček de Valera preprečiti ratifikacijo, razvneti duhove in jih pripraviti na najsikrajnejši odpor, a moral se je prepričati, da večina Ircev odklanja strastni radikalizem in si hoče enkrat oddahnuti.

Zanimiv tip je ta de Valera. V njegovih žilah polje romanska kri. Bog ve, koliko njegovih bojovitih prednikov je ustvarilo to do skrajnosti potencirano odpornost, ta neizprosni fanatizem, ki se da primerjati samo fanatizmu legendarnih verskih mučencev. Rodil se je v Londonu in postal njegov najzagrizenejši sovražnik. Velikansko mesto z večmilijonsko maso ljudi, mravljišče, kakor jih je malo zgradil človek na tem planoti, mu je vzbudilo stud nad profitarsko, plutokratsko Anglijo in ga navdušilo za zelene poljane uboge Irske, za njenega zatiranega in pobožnega kmeta, ki se je pred močnimi lordi umikal čez morje, revolucionalni iskal pravico, ki jo je Bog zapisal v njegovo kri.

Spomnite se na gospoda Svindleya, župana irskega mesta Coork, ki so ga dali Angleži zapreti, pa je skoraj 40 dni živel v zaporu brez hrane. Ko je umrl, mu je irski narod vtisnil avrelo mučenika, kakor jo je vstajajoče krščanstvo dajalo svojim svetnikom. In mučenci so se zmeraj maščevali nad samosilniki.

Kaj je bilo v tem narodu, ki je navsezadnje skoraj že izgubil svoj jezik in svojo individualnost, da se je s tekočo močjo boril za svoje osvobojenje, za svojo narodno vero? Kaj mu je dajalo moč, edinstvo in pogum, da se je

pomota mojega stvarnika maščuje nad menoj!

Prišli smo na svet, ne samo, da ga poznamo, temveč tudi da ga odobravamo. Mogočnost dosežemo lahko z znanjem, popolnost samo potem ljubezni. Najvišja vzgoja je tista, ki nam ne nudi samo znanstev, temveč spravi naše življenje v harmonijo z vsem, kar obstoja. Ta vzgoja pa se v naših šolah konsekvntno zatira. Odtuji se nas od narave in spravi naš notranji in zunanji svet v nesoglasje. Najvišja vzgoja, ki jo je določil bog, se zanemarija; vzame se nam naš svet in v zameno dobimo vrečo znanja. Oropamo otroka njegove zemlje, da ga učimo zemljepisja, njegovega jezika, da ga učimo slovniče. Želi si zgodb junakov, damo mu trezna dejstva in letnice. Rodil se je za človeški svet, toda prognali smo ga v svet živih gramofonov, da se pokori v nevednosti za izvirni greh svojega rojstva. Narava otroka se protivi z vso močjo trpljenja tej krivici, dokler je končno ne uklonijo kazni.

Kakor vsi vemo, ljubijo otroci zemeljski prah. Telo in duša majčkov si želita zraka, sonca in cvetk. Želijo si neposrednega občevanja z naravo. V nesrečo otrokom pa žive starši v svojem lastnem svetu, ki jih vanj pritisnejo zahteve stanu in družbene tradicije. Temu se ne da odpomoči.

Naša mladost je čas, ko smo še prosti — vsaj morali bi biti — prosti vezi, ki nam jih postavlja pozneje služba in družabnost.

Spominjam se še pravih človek, kako prijetno presenečen je bil izkuš

zagrizel naravnost v trebuh mogočne gospodarice sveta — Anglije? Kakšne višje sile so ga podžigale in krepile v tej borbi?

Danes je Irska svobodna država, a na zunaj pripada uniji velikobritanskih držav. Njena suverenost je tedaj omejena. Realno misleči Irce so uvideli, da drugega izhoda ni. Oba otoka sta združena s prirodnimi in narodnospodarskimi vezmi. Da bi se te vezi pretrgale, bi bilo treba izpremeniti naravni položaj ali pa uničiti enega nasprotnika. To pa ni bilo mogoče. Fanatični nacionalizem je tukaj zadel ob steno.

Ravnokar so Irce dobili novo vlado. Na čelu vlade je Michael Collins, a znani Arthur Griffith je ostal predsednik Dail Eireanna. De Valera je šel v opozicijo. Njegova vloga bo, da še dalje vzdržuje v napetosti nacionalni odpor Ircev.

Politične vesti.

* **Francija po vladni krizi.** Ministrski predsednik Poincaré in angleški zunanji minister Curzon sta danes popoldne med drugim razpravljala tudi o vzhodnem vprašanju. Oba se strinjata v tem, da je rešitev tega vprašanja nujno potrebna, ker preti na spomlad, ko bo izginil sneg, nadaljevanje grško-turških bojev. O tem se bodo še vršile med Londonom in Parizom razprave ter se bo, ko bo vprašanje dozorelo, sklical sestanek zunanjih ministrov Francije, Anglije in Italije, na katerem se bo sklepalo glede nadaljnjega postopanja.

* **Grozne kazni za indijske ustaše.** Na mnoga tozadevna vprašanja na vlado, se je podalo v mestnem svetu v Delhi pojasnilo, iz katerega je razvidno, da je bilo 2250 Moplahov, ki so dvignili vstajo, za kazen ustreljenih, 5725 pa obsojenih na večletno ječo.

* **Govor državnega kanclerja dr. Wirtha.** V torkovi seji nemškega državnega zbora je govoril državni kancler dr. Wirth. Med drugim je izjavil, da se bo prihodnje dni vsa državna politika sukala okrog vprašanja, kakšno stališče naj zavzame Nemčija. Radi tega bo vlada podvzela ukrepe, ki so potrebni v notranji politiki, da se uredi razmerje z antantnimi silami. Najlažje bi pač bilo, če bi prekrizali roke in rekli: Naj pride kar hoče, nas se to ne tiče nič več. To bi bilo znamenje obupa, ne pa smotera in cilja politike. Nadalje se je bavil z reparacijami in dejal, da vlada v tem oziru popolna nejasnost in nepoučenost, ker se nikdo ne zaveda, kaj pravzaprav pomeni v gospodarskem oziru, če mora država izplačati milijardo

šolski ravnatelj, ki je bil na glas, da zna izborno držati disciplino, ko je videl plezati enega svojih učencev na drevo, da se tankaj uči nalogo. Moral sem mu razjasniti: otroški čas je edini, ko človek lahko zbira med vejami drevesa in stolom v sobi. Bi li radi tega, ker meni to ni več dano, ne privoščiti te prostosti niti otroku? Čudno je, da se je zdelo ravnatelju prav na mestu, da se uče dečki botaniko. Polaga važnost na neosebno poznavanje drevesa, ker je to znanost, vendar pa bog ne daj osebnega znanja z njim.

Dečki moje šole imajo instinktivno znanje o zunanji obliki drevesa. Vedo, na katero vejo lahko splezajo, vedo, kako jim je razdeliti ravnotežje, da niso pretežki mladi vejici. Uporabljati znajo drevo, pa naj že nabirajo sadje, naj počivajo na drevesu ali pa se skrivajo pred nezaželenimi zasledovalci.

Vzrastel sem v izobraženem meščanskem domu in sem se moral obnašati vse življenje, kot da sem na svetu, kjer ne rasto drevesa. Zato skušam prepričati svoje dečke, da se drevesa resnično dejstvo, da niso samo stroj za izdihavanje kisika in vdihavanje ogljikove kisline, temveč živa bitja.

Narava je ustvarila naše podplato tako, da so najboljše orodje za hojo in stojo na zemlji. Njih pomen omalovražujemo, odkar poznamo čevlje. S tem da smo jim vzeli samozavest in danes se paste dopasti vse mogoče in nemogoče nogavice in čevlje. Kakor očitanje bogu je to, da nam ni dal konč, temveč tako občutljive podplate. Nočem popolnoma zanikati potrebo čevljev. Rad bi pa privoščil podplatom otroka vzgojo

zlatih mark. Končno je govoril obširneje o gospodarski konferenci v Genovi, na kateri mora zaagati načelo solidarnosti in gospodarske skupnosti vseh narodov in držav.

* **Pred volitvami na Madžarskem.** Dne 16. februarja t. l. poteče doba sedanjemu parlamentu. Sicer obstoje možnost, da se bodo mandati podaljšali, a vžlje temu se že opazuje tihe priprave za nove volitve. Z ozirom na sedanje politične razmere na Madžarskem je pričakovati, da bodo reakcionarci uporabili vsa dovoljena in nedovoljena sredstva, da izidejo kar najmočnejši iz volilnega boja. V tem oziru si bodo razdelili vloge med legitimiste, Hortyjevece in krščanske socialce. Sedaj je v diskusiji vprašanje volilnega reda. Grof Bethlen je že izjavil, da se volitve ne bodo vršile po Fridrichovem volilnem redu. To bi pomenilo, da bo vladna večina oktroirala ali stari Wekerlejev volilni zakon, ali pa bi izdala nov volilni red. Značilno je, da namerava grof Bethlen imenovati znanega poslanca Gömbösa za državnega tajnika. To imenovanje bi bilo v ozki zvezi z volitvami. O Gömbösu je znano, da je najagilnejši član Hortyjeve kamarile. Kako bodo pač izpadle volitve, ki jih bo vodil Gömbös, ni treba preveč ugibati. Rev dalno-militaristična klika si hoče za vsako ceno ohraniti državne vaje v rokali in preprečiti razvoj madžarske demokracije, ki bi se edina lahko sporazumela s sosednimi narodi.

* **Vladna kriza v Rumuniji.** V torek se je vršila seja rumunskega parlamenta, ki je trajala pet ur. Večina strankarskih leaderjev je govorila proti vladi. Ko je prišlo do glasovanja, se je izkazalo, da je 91 poslancev glasovalo proti vladi, 81 pa za vlado. Tako Jonesku je na to podal kralju demisijo. Domneva se, da bo znova poverjen s sestavo vlade, ki bi imela koncentracijski značaj.

Zanimivosti.

Političen klobuk za ženske. — Stavko kitajskih rabljev.

Angleške prvoboriteljice za enakopravnost žensk so stavile na zadnjem sestanku predlog, da se mora dovoliti ženskam v znak protesta nošnja posebnih vrste klobuka, kakor imajo na primer moški ob posebnih svečanostih poseben klobuk — cilindar. Gospa Denison, poslanica v angleškem parlamentu, je predlagala poseben klobuk na tri ogle, približno iste oblike, kakršne imajo angleški mestni izklicatelji. Ona je mnenja, da bo ta klobuk pristojal vsakemu obrazu in bo vrh tega, ki jim jo nudi narava brezplačno. Od vseh naših udov so podplati najbolj primerni seznaniti se potom dotikanja z zemljo. Zemlja ima nežno začrtano konture, ki poljubljajo samo svojega resničnega ljubimca — nogo.

V mojem domu se je strogo pazilo na to, da niso prišle gole noge v dotik s prahom. Če pokusim danes hoditi bos, bolešno občutim, kako debelo plast nepoznanja zemlje nosim pod svojimi podplati. Z nezmožljivo točnostjo najdem trnje, da stopim nanj, kakor da bi imele trnje največje veljaje nad tem. Mojim nogam manjka instinkt slediti linijam, ki se jim najbolj prilagode. Ker najbolj ravna zemeljska površina ima hribočje in dolinice, katere čutijo samo nežne noge. Vem, da v puksi ni mogoče več izhajati brez čevljev, tlakovanih cest in vozov. Otroci pa naj čutijo resnico, da svet ni povsod družabna soba, da obstoja tudi nekaj takega kot narava in da so njih udi izborni ustvarjeni za občevanje z njo.

So ljudje, ki menijo, da hočem s tem enostavnosti in skromnosti, ki sem jo vpeljal v svoji šoli, pridigati ideal revščine. Ne morem se spuščati na tem mestu v daljša pojasnila, vendar gledamo iz stališča vzgoje, moramo priznati, da je revščina šola, katere nudi človeku prvi pouk in najboljšo vzgojo. Čelo sin milijonarja se rodi v brezmočni revščini in se mora učiti nologo življenja prav od začetka. Učeti se mora hoditi ravnotežno, kot najrevnejši otrok, čeprav ima sredstva, prenikati se po svetu brez nog. Revščina je z življenjem v največji zvezi, ker

še posebno reprezentativen. Ta klobuk bodo nosile angleške boriteljice za ženske pravice pri vseli važnejših političnih dogodkih. Hvala bogu, da so ženske vendar enkrat tudi sebi nastavile rogove, ne samo moškim.

Kitajska je doživela nevarno stavko. Stavkati so začeli vsi kitajski — rablji. Njih glavna zahteva je zvišanje plač, da bodo mogli vsaj dostojno živeti, če se že morajo baviti z nedostojnim poslom. Priprave za to stavko so dolgo trajale. Že dalje časa se je opazovalo med rablji centralnih zaporov v Kontonu veliko nezadovoljstvo. In nekega lepega dne so rablji zapustili svoj posel, ter odložili ostre rabeljske meče in sekire. Mandarinji so iz strahu pobegnili in le s trudom so strpali izpuščene zapornike nazaj v zapore. Stavkajoči rablji so takoj osnovali svoj komite ter poslali sodnemu kolegiju deputacijo. Deputacija je obstojala iz šest glav, namreč treh rabljev, ki so nosili še vsak po eno odsekano glavo. Naravno je, da je napravila deputacija »globok utis« na kolegij, ki jim je takoj obljubil povišanje plač. Toda s tem se rablji niso zadovoljili, temveč so zahtevali, da se sprejmejo brezpogojno vse njihove zahteve. Drugi dan se je vršilo veliko zborovanje stavkajočih rabljev. Dvorana, v kateri so se sestali je bila »ukusno« okrašena. Nad govorniško tribuno so visele tri odsekane glave, a še tri druge so zleze z govorniške mize. Govornik je povdarjal, da je pokojni monarh iz tridesete dinastije Ko-Pfah, ki je sam rad sekal glave, dovolil rabljem razne privilegije, katere pa je sedanja vlada razveljavila. Tako so na pr. bile kite odsekanih glav last rablja, a sedaj jih prodajajo drugi za drag denar evropskim barbarjem, ki z njimi krasijo svoje ženske. Že samo s tem so rablji oropani precejšnjega dohodka. Nato je govoril o splošni bedi rabljev, ki morajo naravnost stradati. Rabelj IV. razreda, ki vlada nad 2467 glavami, ima na leto vsega 50 taelov. Nekatero rabeljsko družino so v takem siromaštvu, da že leta in leta niso okusile pasje pečenke. Razen tega se je tudi njihovo orodje znatno podražilo. Tako je na pr. bršenje meča poskočilo za 400 odstotkov, piljenje sekire za 800 odstotkov, a stipa za ustavljanje krvi celo za 1200 odstotkov. Rabelj pa ne sme imeti teh skrbí navadnih smrtnikov, če se hoče pravilno brigati za svoje »podložnike«. Brezpogojno se mora zvišati honorar za odsekane glave, ker današnji honorar obstoja še izza pobune Taipinga, ki je bila leta 1851—1856. Takrat je bilo glav v izobilju, a danes? Če vlada ne bo ugodila njihovim zahtevam, vedo, kaj jim je storiti. (Naš dopisnik je zvedel, da nameravajo v tem slučaju izvršiti vsi kitajski rablji samomor, kar bi spravilo vlado v nadvse resen položaj.) Na shodu rabljev je govoril tudi za-

stopnik jetnikov, ki je priporočal rabljem, naj tako dolgo štrajkajo, dokler ne bodo vsi jetniki umrli naravne smrti. Zelo iznenadeni pa so bili, ko je nekdo poročal, da namerava vlada uvesti guillotino. To se jim je zdelo zelo smešno in neverjetno, da bi mogel stroj nadomestiti spretno človeško roko. Vsaka glava, ki so jo oni odsekali, je kazala zadovoljni izraz lica, dočim kažejo glave guillotiniranih grozo. Govornik je razpravljel o tem tudi z kaznjenci, ki pa se niso mogli navdušiti niti za eden miti za drugi način, vendar pa jim je stari, dosežani način ljubši od novega, še nepoznanega. Vlada je njihove zahteve kljub temu odbila, vendar pa bo prisiljena, jih brezpogojno sprejeti, če neče, da pride v tak položaj, da res ne bo vedela, kje ji stoji glava.

Dnevna kronika.

— Smrtna kosa. V Teharjih pri Celju je umrla ga. Marica Cajhen, roj. Oset iz znane narodne rodbine Osetov. Pogreb pokojnice se vrši v nedeljo popoldan v Teharjih. Njenim sorodnikom naše iskreno sožalje.

— Desolantne razmere v ruskem taborišču v Strnišču. (Dopis.) Človeka, ki pride po naključju v rusko taborišče v Strnišče pri Ptuj mora obliči rdečica nad tamošnjimi desolantnimi razmerami. Človeku se zazdi, da je prišel v kako kaznjeniško kolonijo nekdanje caristične Rusije v Sibiriji. Vse pokriva debel sneg, zima je, barve pa so trhle in se kar same od sebe podirajo. Tu se nahaja kadetska šola, katero poseša okrog 600 gojencev. Ta mladina, ki bo nekoč gotovo tvorila jedro ruske inteligence, ker je profsorski zbor te šole res prvovrsten in tudi skrben in strog, dobesedno zmruzuje v teh gnilih in podirajočih se barakah. Kurjave ni, manjka pa tudi obleka, obuvale, odeje in drugo. Če naša država, misli da ji bodo ti reveži za tako sibirsko skrb kdaj hvaležni, se strašno moti. S tem postopanjem si bo le nakopala njihovo neminljivo sovražstvo. Najhujiši vdarec pa je zadala ljubljanska vlada tem revežem s tem, da je prodala celo to taborišče gosp. Čučku iz Ptuja ne da bi poprej poskrbela za drugo zavetišče zanje. G. Čuček zahteva sedaj, kar je naravno, ker je taborišče njegova last, da mu Rusi plačajo najemnino. Toda kje naj vzamejo denar? Kdo bo plačal zanje? Opozorjamo merodajne faktorje, da če ne z drugega vsaj s človekoljubnega stališča rešijo te nesrečneže počasnega umiranja. Vprašanje pomoči je nujno.

— Celje o upravni razdelitvi Slovenije. Na obnem zboru občeslovenskega obrtnega društva v Celju je imel g. dr. A. Božič tudi predavanje o razdelitvi Slovenije na dve upravni oblasti v katerem je naglašal, da se sklepa v razdelitvi določenega v ustavi ne sme kršiti. H koncu govora je izjavil še sledeče: »Moje mnenje glede razdelitve se strne v sledeče: 1. Vljadni načrt glede ustanovitve dveh oblasti na zapadni državni meji se z ozirom na zahtevo po dobri upravi odobrava. 2. Celjsko okrožje, obstoječe iz sodnih okrajev Slovenjgradec, Šoštanj, Konjice, Šmarje, Rogatec, Bežice, Sevnica in Laško mora ostati nerazdeljeno: meja med obema oblastima mora biti Sava od Brežice do Zagorja, tako, da pripade breg Save k mariborski, desni pa k ljubljanski oblasti.« S tem se je tudi Celje izreklo za razdelitev.

— Konec natakarske stavke v Gradcu. Ker je prišlo sinoči med lastniki kavar in med kavarniškiimi uslužbenci do sporazuma in sicer tako, da dobe graški uslužbenci iste plače kakor njihovi dunajski tovariši, so se uslužbenci danes zjutraj vrnili na delo ter so sedaj tudi kavarne zopet odprte.

— Tečaj za keramično slikanje. Za razvoj keramične industrije v Sloveniji so dani vsi predpogoji. Primanjkuje pa tehničnih moči. Ker v naši državi še nimamo posebnih keramičnih šol, keramična obrt je pa vendar zelo razširjena, četudi še na najprimitivnejši stopnji, se je odločil urad za pospeševanje obrti kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v Ljubljani, da priredi po svojem strokovnem učitelju tekom leta več v keramično stroko spa-

dajočih tečajev. Koncem leta 1921 je priredil za lončarje, ki so še ponajveč zaposleni v domači obrti, splošen keramični tečaj, na katerem so se seznanili obiskovalci z napredkom keramične industrije ter se jim je pokazalo vse napake v njihovem obratovanju. V kratkem namerava prirediti specialen tečaj za keramično slikanje na majoliki in porcelanu. Tečaja se lahko udeleži vsakdo, ki se zanima za tozadevno slikanje ter ima predizobrazbo v risanju in slikanju. Interesenti naj ustmeno ali pismeno prigrasijo svojo udeležbo v uradu za pospeševanje obrti, Ljubljana, Dunajska cesta 22.

— Sprizitem in znanost. »Volna Myšlenka« (Svobodna Misel) v Pragi je priredila pred par dnevi diskusijski večer o spiritizmu, ki se je v zadnjem času zelo razširil med inteligenčnimi sloji v mestih in celo na deželi. Na diskusijskem večeru je nastopilo več spiritistov in njihovih nasprotnikov. Govorili so med drugimi znani učenjak dr. Radl, več doktorjev medicine, filozofov in naravoslovcev ter en katoliški teolog. Zagovorniki spiritizma v splošnem niso imeli sreče. Vendar pa je vsak nasprotnik priznal, da obstojajo dejstva, ki jih znanost ne more razjasniti. Nastane tedaj vprašanje, kako si naj razlagamo ta fakta: kot naravne ali nadnaravne pojave? Zastopniki moderne znanosti so se odločili za prvo razlago, češ, razvoj znanosti je razjasnil marsikateri pojav, ki je imel za prejšnje generacije nadnaravni značaj. Debatu je tedaj končala z istim uspehom, kakor ona, ki jo je nedavno priredila pariška revija »L'Opinion«.

„Straža“ in nravni prepored.

Društvo za nravni prepored naroda je poslalo vsem redakcijam okrožnico, v kateri pravi, »da bi morali dati naši časniki lep vzgled resnične notranje kulture s tem, da se po najboljši možnosti ogibajo vsega, kar ljudstvo demoralizira: krivice, surovosti in sovražnosti. Naj bi se nikdar vedoma neresnica ne zapisala in sovražstvo brez potrebe ne netilo.«

Tudi »Straža«, ki prednjači po svoji časnikarski surovosti, je prejela to okrožnico. In kaj je storila? Objavila je članek »Dr. Mahnič o pobijanju nasprotnikov«. Članek je spisal nek bojevit, fanatičen teolog, ki ima svoje krščanstvo v krvi in temperamentu, ne pa v srcu in življenjskih izkušnjah. Ta enostranski doktrinar je pregrei Mahničev fanatizem, kakor je dr. Mahnič pregrel fanatizem raznih srednjeveških cerkvenih učiteljev ter izvajanja vročerknega španskega jezuita p. Fel. Sordea. Vsaka doba je imela svoje ljudi, svoje običaje in svoje potrebe. Bilo bi neumno, če bi se kdo hudoval nad sv. Janezi, Bernardi, Tomazi itd., ki so svoje nasprotnike grajali na precej surov način. Bili so to drugi ljudje, drugi časi in drugi nasprotniki. Tudi Mahničev fanatizem je imel to dobro stran, da je v Sloveniji razvel duhove in razčistil načela.

Danes pa stojimo pred nravnim nazadovanjem vsega naroda. Narod se ceni v več struj, strank in naziranj, kakor sploh vsa človeška družba. Vsi čutimo, kako se zajeda demoralizacija narodu v meso in kri. A kaj hoče pregoreči duhovni gospod v svojem enostranskem idealizmu?

Vsi ljudje naj se podredijo diktaturi duhovščine. Duhovnik ima po naukih cerkvenih očetov odločati tudi v posvetnih zadevah vernikov. Oni, ki trde, da ima vsak človek pravico osebnega samoodločbe, pravico svobodnega političnega udejstvovanja, so liberalci, in ker je liberalizem greh, jih je treba »ostuditi, ogrditi, proti njim vzbuditi sovražstvo in zaničevanje.« — Kdor se ne ukloni, ga udari, s čirer ga moreš — finis sanctificat remedia!

»Stražin« članek se tedaj tudi kot teolog identicira s »Stražino« politično taktiko in meni, da katoliško časopisje še premalo pobija nasprotnike, to se pravi: premalo psuje, stidi in grdi one, ki se ne uklonijo klerikalni diktaturi. Premalo je še med kristjani sovražstva in zaničevanja itd.

Le počasi, častiti gospod! Razgreta glava ni ravno najboljši sodnik v zapredenih vprašanjih sveta in življenja. Preveč ste se dali zamesti v skrajnosti svojega propiranja in podobni

ste menitvi, ki se je tako vglobil v petje rajske ptice, da je pozabil na čas in prostor ter se vzdramil šele čez dve sto let.

Danes smo v 20. stoletju po Kr. — Preživeli smo strašno vojno, ki je bila plod današnje skrajnosti: materijalizma. In Vi mislite, da bi se ta skrajnost dala izlečiti z drugo tako skrajnostjo: z verskim fanatizmom?

Pozabili ste: tempora mutantur et nos mutamur in illis! Drugi časi, druge potrebe! Oni, ki mislijo, da se bodo ljudje še kdaj navduševali za srednjeveški teokratski ideal države, za diktaturo duhovščine itd., se zelo motijo. Da, ljudem in družbi je treba resnične religije, a te ne boste modernemu človeku vbijali v glavo s cepci, s surovostjo, s sovražstvom in zaničevanjem, marveč z dobrimi zgledi, s krščansko ljubeznijo, s človečnostjo, z idealizmom. Če mislite, da so Mahničeve metode najboljše sredstvo za moralno povzdigo naroda, se motite. Že večkrat so morali enostranski teologi odstopiti pred političnim in socialnim razvojem časa. Odstopili boste tudi tokrat!

Ne! Surovost, sovražstvo, nestrpnost in druge podobne »čednosti« norečnili v svoje ideje zagriženih fanatikov — ne bodo pridobile nikogar za etično smer našega narodnega življenja. Nikogar ne boste ozdravili s to zastarelo homeopatijo. Danes je potrebno, da se ljudje vseh struj in naziranj, pristaši vseh strank in socialnih razredov spoznamo na oni bazi, katero bodo spoznali kot skupno. In to je etična ideja, ki je postulat pravega krščanstva — postulat velike ljubezni do človeka — ki pa je prekašena tudi z modernimi težnjami človeštva, ki računajo tudi z realnim življenjem, s tem, kar je!

Gospoda, vi oznanjate sovražstvo in zaničevanje vsem onim, ki ne mislijo tako kot vi, ki se nečejo zveličati s članskimi izkaznicami SLS, ki nečejo verjeti, da bi bilo krščanstvo tako absolutističen in zoper nauk, kot se je dozdevalo vročerknemu jezuitu Sordeu. Oznanjali boste sovražstvo in doživeli, da bo to pokopalo tudi ljubezen, ki je temelj krščanstva.

Mariborske vesti.

Maribor, 20. januarja 1922

m Predavanje za obrtnike o davkih priredi v nedeljo dopoldne ob 10. uri v dvorani restavracije »Maribor« Slov. obrtno društvo. Govoril bo višji davčni upravitelj g. Meglič o poslovnem davku in o vsem, kar mora obrtnik vedeti o davkih. Po predavanju bo dal predavatelj vsakemu obrtniku pojasnila glede davkov, posebno glede načina prijave in podobno. Zato naj ne zamudi noben obrtnik tega zanimivega predavanja, katerega se lahko udeleže tudi drugi interesenti, n. pr.: trgovci itd. Pripominjamo, da je predavatelj ravno referent v tej stroki pri davčni oblasti in torej najboljše informiran.

m Vesel začetek — žalosten konec. Nek Stefan P. in njegova izvoljenka sta bila predvčerajšnjim po vžitku vseh zemeljskih dobrot že tako obložena, da sta na dravskem mostu vzbujala pozornost občinstva. Ko sta dospela v Vojašniško ulico, sta postala glasna in ju je občudovala že precejšnja množica, se in je usmilil bližnji policijski stražnik, ki jih je odvedel v »hladilnico«, koder sta se najbrž že streznila.

m Zasačen. Včeraj je stražnik prijel pri vходу iz delavnice južne železnice nekega Hinkota O., ker je imel pod plaščem nekaj skritega. Hotel je namreč odnesti v neki posodi okoli dva in pol kilograma laka; na policiji je priznal, da je na ta način že večkrat odnašal razne stvari iz delavnice. O. je bil izročen sodišču.

m Mlad popotnik. Policija je prijela včeraj nekega enajstletnega fantka, ki je priromal sam preko meje iz Nemške Avstrije ter hotel potovati v daljno Bosno. Oddan je bil krajevni zaščiti dege, ki ga bo spravila nazaj k svojim staršem. Tudi danes je prišel v roke policije nek enajstleten fantek, ki je hotel potovati v Ljubljano. Oddali so ga njegovim staršem.

m Devetindvajseti odvetnik v Mariboru. Ljubljanski listi poročajo, da je prijavil svojo odvetniško pisarno v Mariboru tudi g. dr. Vinko Rapotec, ki je pravkar napočel odvetniški iz-

bogatini žive po večini po namestnikih in zato v svetu manjše resničnosti. Morda je to dobro za našo zabavo in za naš ponos, a nikakor ne za našo vzgojo. Bogastvo je zlata kletka, v kateri se umetno pomori nadarjenost bogatih otrok. Zato sem v svoji šoli upeljal največjo skromnost.

Po mojem mnenju bi moral živeti vsak človek gotovo dobo v izvirni skromnosti naravnega človeka.

Ko sem prišel v svojo šolo, niso imeli dečki veselja do glasbe. Nisem jih silil. Nisem nastavljal glasbenega učitelja, vendar pa sem skrbel, da so se na tem polju nadarjeni lahko vadili. Tako se je nehoti navadilo tudi prej nemuzikalčno uho na glasbo. In ko so jo po večini vsi dečki vzljubili, sem nastavljal učitelja.

Moji gojenci vstanejo zelo rano vsake pred dnevom. Pripravijo si lastno ročno vodo za kopel. Posteljo. Opravijo vse sami, kar vzbuja v njih čut samopomoči.

Za molitvo imamo tudi določen čas. Zjutraj in zvečer četrt ure. Držim na to. Zahtevam, da so dečki medtem mirni, da se uče obvladati, vendar pa jim ne zamerim, če opazujejo veverico med tem, ko bi imeli misliti na boga.

Najvažnejše na moji šoli je njena atmosfera in dejstvo, da ni šola v katero prisilijo otroka avtokratične oblasti.

pit. Vstopi baje v družbo z odvetnikom dr. Rosinom. Nadalje hočejo v kratkem otvoriti v Mariboru odvetniške pisarne še gg. dr. Faninger, dr. Klemenčič in dr. Štor.

m Ljudski knjižnici so darovali na mesto venca očetu ravnatelja g. Debeljaka poštni nastavljenici vzdrževalnega brzojavnega odseka v Mariboru 208 K 50 v in enako vsoto Jugoslovenski Matici.

m Iz norišnice pobegnili. Dne 17. t. m. je ustavil nek policijski stražnik nekega, približno 30letnega moža, ki je nosil obleko, kakor jo imajo bolniki v norišnici ter se sprehajal po ulici. Na policijski je izpovedal, da se piše Bogomil Glusek iz St. Jurija ter da je pobegnil iz zavoda na Studencih. Komisariat je telegrafično vprašal na zavod, ki je te podatke potrdil. Mož so nato pod primernim varstvom odpremili nazaj na zavod.

m Tatvina. Neka Marija P. je včeraj med snajenjem pločnika na Aleksandrovi cesti obesila svojo ogrtačo na poštni nabiralnik, ki je na dotični hiši pritrjen. Ko je dovršila delo, je tudi ogrtačo izgubila. Najbrž jo je vzel kdo mimoidočih.

m On in petelin. Včeraj ponoči je našel nek stražnik nekega Franca D., ki si je do dobra obložen poiskal mehko ležišče kar v snegu. Poleg njega je počival v snegu živ petelin, ki pa vinskega razpoloženja svojega gospodarja najbrž ni zakrivil. Stražnik je obema pomagal na noge ter ju odvedel na stražnico. Po ugotovitvi običajnih osebnih podatkov, je vprašal moža tudi, odkod ima tako lepega petelina. Možakar pa se je korajžno odrezal: „Ta vas nič ne briga, ta je iz Beograda...“ Mož in petelin sta prespala noč v policijskem zaporu.

m Pevski odsek pekov. Kakor smo že javili, priredi pevski odsek dne 25. februarja v Götzovi dvorani velik pevski venček s komičnimi nastopi in plesom. Društvo postavi v dvorani lepe šotore.

m Velika kavarna. Ob 17. uri popoldne čajanka s koncertom v »Klub-baru«.

Kultura in umetnost

x Drama. Prejeli smo 4. številko mariborske gledališke revije »Drama«. Na uvodnem mestu objavlja Joško Novič nekaj svojih misli o potu in ciljih mladega odrskega umetnika. Silvester

Škerl piše o drami Pecije Petroviča »Gozd«, ki se vprizorja na tukajšnjem odru. M. Skrbinek objavlja par odlomkov iz Rötseherjeve knjige »Umetnost dramatičnega predstavljanja«, ki karakterizirajo razmerje med igralcem in občinstvom. K premijeri Becqueove »Parizanke« poroča S. Škerl, a Karel Širok prihaša s svojim zakasnelim prispevkom za Cankarjevo številko »Drama«. V beležkah čitamo, da bo naše gledališče proslavilo v kratkem času Molierjevo tristoletnico z vprizortivjo »Skopuha« v prevodu dr. Makso Šnuderla.

x Baletni večer v Celju. V soboto 21. t. m. zvečer priredi v veliki dvorani Narodnega doma v Celju ga. Helena Poljakova, primabalerina ljubljanske narodne opere, baletni večer.

x Število jugoslovenskih slikarjev in kiparjev. Novosadsko »Jedinstvo« poroča, da živi glasom popisa v področju naše kraljevine v Beogradu 20, v Zagrebu 70, v Ljubljani 30, v Sarajevu 15, v Osijeku in Splitu po 5, v Novem Sadu 2 v Mariboru 2, skupno pa 144 slikarjev in kiparjev. Tu pa niso všteti oni, ki živijo po drugih manjših mestih.

Narodno gledališče.

Repertoar:

Petek 20.: »Mam'zelle Nitouche«. Ab. C.
Sobota 21.: »Gozd«. Ab. B.

—o—

Dramatična šola Nar. gledališča. Ponk dramatične šole se vrši danes, v petek, dne 20. jan. točno ob 19. uri.

Kino.

Mestni kino. »Strah kineškega predmestja«, velikanska ameriška drama v 4 epohah; I. epoha v 4 delih se predvaja v petek, soboto, nedeljo in ponedeljek.

Sokolstvo.

o Križovci pri Ljutomeru. Redni občni zbor sokolskega društva v Križovcih se vrši dne 29. januarja t. l. ob 14. uri, v društveni telovadnici. — Zdravo!

o Sokol v Šmarju pri Jelšah. Dne 7. jan. ob 8. uri zvečer je bil dobro obiskan občni zbor našega društva. Razven točk dnevnega reda se je podal članstvu kratak osnutek sokolskih načel in pogojev za povzdigo društva.

Izvoljen je sledeči odbor: br. dr. Šandor Hrašovec, starosta; Ferdo Pustek, podst.; Fr. Beve, načelnik; Zupančič, Cerovšek, Ferlinc, Goljar, Legvar, Šega, odborniki; Majerle, namestnik; Čonč, Lavrač, pregl. rač. Upamo, da bo novi odbor nadaljeval vrlo pričetno delo.

Razno.

— Smola filmskega režiserja. Nek monakovski filmski režiser je odpotoval s svojo družbo v Tunis, da tam dovrši

nek že započet film. Med potjo je obolela glavna igralka in dolgo je moral iskati namestnico. Ko je to srečno našel, se je potovanje nadaljevalo in film je bil dogotovljen. Nazaj grede se je vozila cela družba s posebnim vlakom. Med potjo pa je skočil vlak s tira. Polniki so ostali sicer nepoškodovani, toda zgorel je vagon s filmom. Skoda znaša več milijonov frankov.

Glavni urednik: Radivoj Rehar.

Odgovorni urednik: Rudolf Ozim.

2 krasni podobi, železna peč, štedilnik in razne druge stvari, na prodaj. Splavarska ulica 7 pri hišniku. 108

Žepne ure, precizijske in stenske popravila najsolidnejše tvrdka R. Bizjak, Maribor, Gospodarska ulica 16. 64

Iščem mlinarja za mlin na vodo, enostavno in letje. Službo lahko nastopi takoj. Lahko je starejši. Plača po dogovoru. Ponudbe na: Josip Juriša, mlinar, Zlata, Hrvatska. 92 43

Učenec za sedlarsko, jermenarsko in torbarsko oht se sprejme pri tvrdki Iv. Kravos, Koroška cesta 17. 106 3-1

I. mariborski bioskop išče za od 1. februarja dalje dobrega

klavirskega igralca ali igralko

Ponudbe pismeno ali ustmeno.

Iščem trgovskega pomočnika, prvovrstno moč 2 dobrimi soričevali. — Pismene ponudbe na Ludovik Kuharič, trgovina z manufakturnim, specijalnim blagom ter lesom, zaloga cementa in delniškega piva, Ormož. 103 2-1

Pisalni stroj v dobrem stanju. Natočena jabolka, kg od 4 se kupi. Ponudbe pod »Pisalni stroj« na upravo. 101 Naprej za oddati. Josip Sereš Aleksandrova cesta 57, 109 3-1

Tvornica kola i industrija drvene robe d. d.

Tovarna v Mariboru

izdeluje

VOZOVE,

poljedelske v lahkem in težkem izdelovanju,

POEDINE DELE KOL,

kakor kolesa, lestve i. t. d.,

TALIGE,

ukovane in neukovane,

ROCNE VOZICKE,

vse izdelano s stroji v serijah, vsaka količina in v najkrajšem dobavnem roku.

Dopiši: TVORKOLA — MARIBOR

Poštni predal 27. 85

Danes :: Velika kavarna: VEČER SOLISTOV :: Petek 20. jan.

Globoko potrti vsled neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da nam je umrla po kratki in mučni bolezni v 26. letu svoje starosti naša iskrenoljubljena, blaga in dobra soproga, oziroma mamica, hčerka, sestra in teta, gospa

MARICA CAJHEN, roj. OSET

soproga posestnika in gostilničarja na Teharjih pri Celju.

Pogreb naše nepozabne se vrši v nedeljo 22. januarja 1922 iz hiše žalosti na pokopališče na Teharjih.

Joško Cajhen

soprog

France, Andrej in Miloš Oset

bratje

Joško Božidar

siaček

Neža Oset

mati

Brez posebnega obvestila.

105